

Øystre Slidre kommune

Saksframlegg

ArkivSak: 20/1940
ArkivID: K1-057
Saksbehandlar: Liv Bodil
Tyskeberg Moen

Saksnr.	Utval	Møtedato
	Kommunestyret	

Revisjon av samarbeidsavale for IKA Opplandene KO

Vedlegg:

24.06.2026	Forslag til ny samarbeidsavtale - IKA Opplandene KO	316186
24.06.2026	Speiling av samarbeidsavtale for IKA Opplandene KO.pdf	316188
24.06.2026	Tabelleksempel ny modell for fakturagrunnlag 2026 IKA Opplandene KO.pdf	316189
24.06.2026	Revidert samarbeidsavtale for IKA Opplandene KO i kraft 01012027.pdf	316190

Tilråding

Kommunestyre vedtar revidert samarbeidsavtale med de endringer som framkommer av saksutredningen.

Under de ordinære representantskapsmøtene i 2024 og 2025 ble styret i IKA Oppland bedt om å vurdere behov for justeringer av samarbeidsavtalen med spesielt tanke på størrelsen på styret (§ 8) og modell for kontingent (§ 10). Styret satte ned en arbeidsgruppe for å vurdere eventuelle endringer og drøftet dette med øvrige styremedlemmer. Styret fremmet forslag til endringer i samarbeidsavtalen i disse to paragrafene, samt noen andre mindre justeringer. Nedenfor er en beskrivelse av disse endringsforslagene.

Representantskapet har enstemmig vedtatt å innstille på disse endringene på bakgrunn av følgende vurderinger fra styret:

1.Styresammensetningen – samarbeidsavtalens § 8

Da den reviderte samarbeidsavtalen ble behandlet i representantskapsmøtet i 2024 ble styret samtidig bedt om å vurdere styrets størrelse.

I dagens samarbeidsavtale § 8, 1. ledd heter det:

IKA skal ha et styre som blir valgt av representantskapet. Styret skal bestå av 9 medlemmer med 5 varamedlemmer i nummerrekkefølge.

Ansattrepresentant skal ha vararepresentant blant de ansatte. 1 representant, med vararepresentant skal velges av Innlandet fylkeskommune som kontorkommune

Styret anbefaler at styret har inntil 7 styremedlemmer. Dette åpner for at representantskapet kan velge færre, eksempelvis dersom det ikke er tilstrekkelig antall kandidater til vervene. Styret mener at 5 styremedlemmer bør være det laveste antallet styremedlemmer.

Styret mener det også skal benyttes begrepet styremedlem konsekvent. Nedenfor er forslaget til ny tekst.

Forslag til ny tekst. § 8, første ledd:

IKA skal ha et styre som blir valgt av representantskapet; unntatt for ansattvalgte. Styret skal bestå av inntil 7 medlemmer. 1 styremedlem skal være fra Innlandet fylkeskommune som er kontorkommunen. 1 styremedlem skal være valgt av og blant de ansatte.

Antall varamedlemmer er 5. 3 velges i nummerrekkefølge, 1 varamedlem skal være fra Innlandet fylkeskommune som er kontorkommunen og 1 varamedlem skal være valgt av og blant de ansatte.

2. Kontingent – samarbeidsavtalen § 10

Økonomiplanen fra 2025 og behandlingen av denne i representantskapet samme år anbefalte en vurdering av beregningsmodell for kontingenten. Kontingenten er regulert i samarbeidsavtalens § 10. Kommunene og fylkeskommunen har ulike beregningsmodeller. Det heter i dag:

Deltakerkommunene skal betale et årlig tilskudd til IKA (kontingent). Denne fastsettes av representantskapsmøtet som en sum per innbygger i deltakerkommunene. Fylkeskommunens tilskudd består av en sum som reguleres prosentvis på lik linje med innbyggersummen til primærkommunene. Vedtak om tilskudd ut over dette må godkjennes av deltakerkommunene. IKA har ikke myndighet til å ta opp lån og pantsette eiendom og verdier.

Begrunnelse for endring

Begrunnelser for å vurdere endringer er at dagens modell for kontingent ikke lenger gjenspeiler kostnadene IKA har for den enkelte kommune. Dette skyldes både befolkningsutviklingen og endringen til digitalt skapte arkiver.

Dagens modell går utelukkende på innbyggertall. Dette tallet går ned i mange av kommunene, mens det øker i enkelte kommuner. Med kommunalt papirarkiv var det en tydeligere dimensjonering av arbeidsmengde for IKA og innbyggertallet i hver kommune. Opplysningene i arkivene er skapt av fortidens innbyggere. Bestanden deponerte arkiver øker årlig, samtidig blir det færre innbyggere som skal dekke kostnadene til forvaltningen av det økte antallet opplysninger i kommuner med befolkningsnedgang.

Med overgang til digitale arkiver har arbeidsmengden for hver kommune økt uavhengig av innbyggertall. Dette har sammenheng med at IKA og kommunene må ha digitale systemer som dekker den kommunale oppgaveporteføljen, og som igjen krever oppfølging og vedlikehold uavhengig av størrelsen på kommunen og arkivmaterialet.

Det økonomiske ansvaret blir svært ulikt fordelt uten at det kan begrunnes ut fra det arbeidet IKA Opplandene har for hver av kommunene.

Vurdering og anbefaling

Styret har vurdert ulike modeller og sammenlignet med dagens modell. Noen modeller innebar lav grad av forutsigbarhet, andre ville blitt for kompliserte for alle parter. Disse modellene støttet heller ikke formålet med endringene og ble ikke med i videre vurderinger.

Styret falt ned på en modell som støtter godt opp under formålet og er tydelig med antatt like stor grad av forutsigbarhet som dagens modell. Dette er en to-delt beregningsmodell med et grunnbeløp og i tillegg en innbyggerandel for kommunene, mens fylkeskommunens kontingent beregnes ut fra grunnbeløpet og et beløp som reguleres på lik måte med innbyggerandelen.

Styret anbefaler å gå over til denne to-delte beregningsmodellen og foreslår et grunnbeløp på 10 % av netto driftsutgifter fordelt på hver deltakerkommune. Forskjellene mellom dagens modell og denne nye modellen er eksemplifisert med årets budsjett i vedlagte tabell.

Forslag til ny formulering i samarbeidsavtalens § 10 ved endret til ny modell:

Deltakerne skal betale et årlig tilskudd til IKA (kontingent). Denne fastsettes av representantskapet med et grunnbeløp på 10 % av netto driftsutgifter fordelt på hver deltaker og en sats per innbygger i deltakerkommunene. Fylkeskommunens tilskudd består i tillegg til grunnbeløpet av et beløp som reguleres prosentvis på lik linje med innbyggersummen til primærkommunene. Vedtak om tilskudd ut over dette må godkjennes av deltakerne. IKA har ikke myndighet til å ta opp lån og pantsette eiendom og verdier.

3.Eierandeler – samarbeidsavtalens § 11

I § 11 heter det:

Den enkelte deltakerkommune/fylkeskommune har like eierandeler i oppgavefelleskapet og like ansvarsandeler for fellesskapets forpliktelser.

Styret har vurdert at denne paragrafen ikke er i tråd med §§ 10, 13 og 14 og foreslår følgende endring:

Hver deltaker har en prosentvis eierandel i oppgavefelleskapet som tilsvarer hver deltakers samlede økonomiske bidrag etter § 10.

4.Ikrafttreden – samarbeidsavtalens § 16

Det foreslås at denne reviderte avtalen trer i kraft 1.1.2027 under forutsetning av riktig behandling av saken hos deltakerne, samt at historikken til avtalen settes under som rent informative opplysninger. Oppdatert formulering i avtalen blir da:

Forutsatt at samtlige deltakere har vedtatt samarbeidsavtalen i samsvar med kommuneloven § 19-4 trår revidert samarbeidsavtale i kraft fra 1.1.2027 og erstatter tidligere versjoner av avtalen.

5.Mindre endringer i samarbeidsavtalen

Styret anbefaler også noen små endringer i samarbeidsavtalen.

5.1. I § 1 Er IKAs navn skrevet fullt ut

5.2. I § 3 andre ledd heter det:

En arkivinstruks vedtatt av representantskapet regulerer samarbeidets tjenester og deltakerkommunenes ansvar.

Styret ønsker å legge til en mulighet for rent språklige og ikke innholdsmessige endringer i arkivinstruksen, uten at det krever vedtak i representantskapet. Styret foreslår derfor at leddet endres til:

En arkivinstruks vedtatt av representantskapet regulerer samarbeidets tjenester og deltakerkommunenes ansvar. Styret kan godkjenne språklige endringer i denne.

5.3. I § 5 tredje ledd er april måned erstattet med april.

5.4. I §§ 5 og 8 er begrepet årsmelding benyttet. Årsberetning er korrekt begrep og styret ønsker å erstatte dette.

5.5. I § 15 er tvistemålsloven erstattet med tvisteloven.

5.6. Gjennomgående: Der det står deltakerkommuner som gjelder alle, er dette endret til deltaker. Parentesen rundt KO - (KO) er fjernet som følge av lovendring.

Framdriftsplan

Anbefalingene forutsetter endringer i samarbeidsavtalen som iht Kommunelovens § 19-4 skal behandles i kommunestyret/fylkestinget i hver av deltakerkommunene/fylkeskommunen. Dette er lagt opp slik:

- Behandling i styret – mars 2026
- Behandling i representantskapet – april 2026
- Informasjon til alle kommunene – april og mai 2026

- Styrebehandling av felles saksframlegg til alle deltakerne – 2. kvartal 2026
- Likelydende vedtak i alle kommunestyrene og fylkestinget innen 1.november 2026
- Iverksetting – 01.01.2027

Representantskapets vedtak 15.04.2026:

Vedtak: Representantskapet innstiller på revidert samarbeidsavtale for IKA

Opplandene KO. Avtalen med forslag til likelydende vedtak sendes til deltakerne for behandling.

Enstemmig vedtatt

I henhold til Kommunelovens § 19-4, fjerde ledd, krever flere av endringene likelydende vedtak hos samtlige deltakere i oppgavefellesskapet.

Kommunedirektøren vurdering

Det er svært viktig å sikre arkivmaterialet til kommunen got framtida på ein trygg måte, noko samarbeidet gjennom IKA Oppland KO gjer. Oppgåvefellesskapet finn det tenleg å redusere talet på styremedlemmar og gjere valet av styr meir fleksibelt ved å nytte formukleringinntil 7 medlemmar. Kommunedirektøren støttar denne endringa. Det har også vore eit ønske å endre noko på den økonomiske modellen, og kommunedirektøren finn det vanskeleg å ikkje tilrå dei endringane som styre og representantskapen har kome fram til som ny økonomisk fordelingsmodell.